

Adresseavisen

Grunnlagt
1767

Uke 25
Nr. 139
244. årgang

Festivalsvikt

Møkkaværet gir million-
tap. **Kultur** side 2 og 3

Nytt band, ny musikk

The Blacksheeps tar sommerferien
på scenen. **Kultur** side 8 og 9

Tirsdag 22-06-2010

Tips oss på telefon 07200 / MMS/SMS til: 07200, kodeord TIPS

Løssalg kr. 20

2300 nye boliger på Ranheim

Byggeplanene står i kø de nærmeste ti årene. Mange av boligene vil få nærkontakt med Trondheimsfjorden. **Adressa-dokument** side 12-15

Fjellbønder fortviler og vil ha varme

Flere steder er tele i bakken fortsatt til hinder for vårpløyinga. **Nyheter** side 6 og 7

Sviktende omsetning på utesteder

Økonomi side 26 og 27

Værsykt: Dårlig vær og lite sol gjør at gjestene uteblir. Det var grått og glissent på Solsiden i går ettermiddag.

Foto: BENT RAMBERG

Gir blaffen i prevensjon

Hver femte elev ved videregående skoler i Trondheim oppgir at de aldri eller sjelden bruker prevensjon når de har samleie.

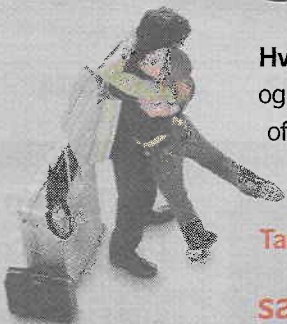
Samtidig selges det flere angrepiller i Sør-Trøndelag enn i resten av landet.

Nyheter side 8 og 9

Kondomhumor: - Vi har inntrykk av at mange ungdommer synes dette med kondomer er litt pinlig, sier sier Charlott Nordstrøm og Ingrid Elisabeth Gjersvold i Ungdommens Røde Kors. Kondompatruljen delte ut 5000 kondomer til russeren, og informerer ungdommen om seksuell helse.

Foto: AGNETHE WEISSER

Punktlighet **varer lengst**

Hva betyr en times forsinkelse egentlig i den store sammenheng? Ikke annet enn at maten blir kald, og at barna har sovnet når du kommer hjem. Det er kanskje til å leve med innimellom, men reiser du ofte vil du nok sette pris på at vi er Europas mest punktlig flyselskap og har smarte, tidsbesparende tjenester. Slik at du rekker dine viktige avtaler.

Ta vare på tiden din. Reis med Europas mest punktlig flyselskap.

sas.no

A STAR ALLIANCE MEMBER

FINN

NYHET: Jobb 33 Tjenester 34 Kunngjøring 34 Dødsannonser 39

KUNDESERVICE: 07200
kundeservice@adresseavisen.no

7 031991 111119

Ungdommen gir blaffen

Stadig flere unge i Trondheim har ubeskyttet sex. Samtidig selges det flere angrepiller i Sør-Trøndelag enn i resten av landet.

Ungdom og seksualvaner

Over halvparten av elevene ved videregående skoler i Trondheim oppgir at de har hatt sex,

og at de var gjennomsnittlig 15 år da de debuterte. Likevel er det svært mange som dropper prevensjon. Tall fra Ungdomsundersøkelsen 2009 viser at hver femte elev aldri eller sjelden bruker prevensjon når de har samleie.

– Jeg er ikke overrasket. Tradisjonelt sett er norsk ungdom dårlig til å bruke prevensjon, spesielt kondom, sier Berit Håvold (bildet), helsesøster og leder for helsestasjonen for ungdom i Midtbyen. For nordmenn har lenge vært blant verstingene når det kommer til kondom-

Det er ikke alle som har debutert seksuelt når de undervises om seksuelliv på ungdomsskolen.

Berit Håvold, helsesøster

bruk. I en undersøkelse fra 2005 opplyste bare 17 prosent av ungdom mellom 16 og 25 år at de hadde brukt kondom under forrige samleie.

Innbyggerne i Sør-Trøndelag ligger samtidig noe over landsgjennomsnittet i bruk av angre-

Dropper kondom: – Norsk ungdom er dårlig til å bruke prevensjon, spesielt kondom, sier helsesøster Berit Håvold.

piller. Det viser tall fra Apotekforeningen. I fjor ble det solgt rundt 10 800 pakninger med an-

grepiller i fylket.

– Jeg tror årsaken til at så mange slurver med å beskytte seg er at de ikke har kondom tilgjengelig. Kanskje ligger den i jakken, i vesken eller hjemme akkurat når man trenger det. Har man i tillegg drukket alkohol er det enda lettere å droppe kondomet, forteller Håvold.

– Frykter ikke klamydia

Andelen elever på videregående skole som dropper å bruke prevensjon har økt de siste årene i Trondheim. I tilsvarende undersøkelse for fem år siden opplyste

Hver femte ungdom i Trondheim bruker ikke prevensjon

Mangler kunnskap

Katrine Myrseth (fra venstre), Siri Ølstøren, Erling Almlid Andersen, Knut Estensvoll

Rosmo (liggende), Ingrid Dyrnes Svendsen og Sondre Christoffersen tror mer seksualundervisning i den videregående skolen kan føre til at flere unge sørtrøndere bruker prevensjon. Foto: AGNETE WEISSER

i prevensjon

15,6 prosent at de aldri eller sjelden bruker prevensjon. I 2009 utgjorde denne gruppen 22,4 prosent. Spørsmålet ble kun stilt til elever som opplyste at de hadde debutert seksuelt. Helseøsteren forteller at ungdommene som kommer til helsestasjonen ikke frykter å bli smittet av alvorlige kjønnssykdommer.

– De fleste ungdommene tror ikke at de kommer til å bli smittet av for eksempel klamydia, påpeker hun.

Likevel utgjorde unge under 25 år 70 prosent av alle tilfelle av klamydia som ble påvist i Norge

i fjor, og det er i denne aldersgruppen man ser det største økningen. Flere kvinner enn menn får påvist infeksjonen.

Etterlyser mer undervisning

Seksualundervisning er ikke en del av læreplanen på videregående skole, kun på ungdomsskolen. Helseøster Håvold mener temaet bør få større oppmerksomhet i klasserommet.

– Det er ikke alle som har debutert seksuelt når de undervises om seksuell liv på ungdomsskolen. Mange føler derfor at det ikke angår dem og at det ikke er

relevant. Jeg skulle ønske temaet ble tatt opp hvert år på ungdomsskolen og på videregående i ulike varianter, fastslår hun.

Trondheim kommune har de siste to årene utarbeidet et nytt undervisningsopplegg for elever mellom 13 og 18 år som nå er delt ut til alle skolene i byen.

– Målet er at elevene skal delta i diskusjonen rundt seksualliv og bli flinkere til å ta fornuftige og egne valg, sier Bente Nordt, prosjektleder i kommunen.

HEIDI KULTORP 916 86 220
heidi.kultorp@adresseavisen.no

Kondomhumor: - Vi har inntrykk av at mange ungdommer synes dette med kondomer er litt pinlig, sier sier Charlott Nordstrøm og Ingrid Elisabeth Gjersvold i Ungdommens Røde Kors. Foto: AGNETHE WEISSER

-Lett å slurve på fester

– Vi burde hatt mer seksualundervisning. Siri Ølstøren (17) mener skolen må ta sin del av ansvaret for at stadig flere sørtrøndere dropper prevensjon.

– For det første lærer vi for lite om sex, og for det andre kommer seksualundervisningen for tidlig. Det er viktigere å lære om sex og seksualitet på videregående enn i grunnskolen, vurderer Siri Ølstøren. Hun får full støtte fra kameraten Sondre Christoffersen (17).

Pinlig for lærerne

– 15. klasse lærer vi litt om hvordan kroppen ser ut uten klær, mens seksualundervisningen er lagt til 10-klasse. Problemet er at mange lærere prøver å komme seg fortest mulig gjennom temaet. Flere synes nok det er litt pinlig å snakke om seksualitet med elever, sier Sondre Christoffersen (17). Han legger til at det er uheldig at seksualundervisning ikke har en mer fremtredende rolle i pensum på videregående skole.

– Sex er for de aller fleste mer aktuelt på videregående enn på ungdomsskolen, påpeker han.

Vennegjengen fra Orkdal videregående skole og Kristen videregående skole (KVT) sitter avslappet i gresset på Marinen og nyter sommerværet. De nikker gjenkjennende til tallene fra Ungdomsundersøkelsen 2009, og uten muntlig eksamen å tenke på, diskuterer de villig hovedfunnene i undersøkelsen.

Diskutabel angrepille

Vennegjengen er ikke overrasket over at det selges flere angrepiller i Sør-Trøndelag enn i resten av landet.

– Vi merker at det er blitt mindre hysj-hysj både å snakke om og å ta slike piller, sier Ingrid Dyrnes Svendsen (16). Hun tror imidlertid ikke at det er mange unge som bevisst bruker angrepiller fremfor typiske prevensjonsmidler som kondom og p-pille.

– Det er nok de færreste som tyr til en slik løsning, vurderer 16-åringen. Venninnen Siri Ølstøren er ikke enig.

– Inntrykket mitt er at stadig flere ser på angrepillen som en form for prevensjon, skyter 17-åringen inn og får støtte av guttene i venneflokken.

– Mange ungdommer slurver på fest, fastslår Sondre Christoffersen til anerkjennende nikk fra Erling Almlid Andersen (17) og Katrine Myrseth (16).

– Kondom har nok mange, men det er noe annet å bruke det – spesielt hvis man har drukket alkohol, tilføyer Christoffersen.

Fylla har skylda

Ungdommene hever heller ikke på øyenbrynene av et annet funn i undersøkelsen som viser at det hovedsakelig er ungdom og unge voksne som får alvorlige kjønnssykdommer som klamydia.

– Det er ikke overraskende, og forklaringen på det har med fest og alkoholinntak å gjøre, sier Sondre Christoffersen.

– Tenk bare på bygdefestene, der skjer det mye rart, fortsetter orkdalingen.

– En annen ting er vi tenker lite på kjønnssykdommer. Klamydia angår ikke oss på en måte, tilføyer Siri Ølstøren til bifall fra kameratene Erling Almlid Andersen og Knut Estensvoll Rosmo (16).

TROND OLDERTRØEN 907 38 705
trond.oldertroen@adresseavisen.no

Spiller på kondomhumor

Rundt 5000 kondomer delte de ut til russen i vår. Nå satser kondompatruljen på å besøke Storåsfestivalen og Pstereo.

– Vi har inntrykk av at mange ungdommer synes kondomer er litt pinlig, sier Charlott Nordstrøm (23) og Ingrid Elisabeth Gjersvold (21) i Aktivt valg.

– Under fadderuken i fjor laget de nye studentene kleslenke på gaten. De kledde av seg alt – unntatt undertøyet. Men å tre et kondom på en dildo var litt flaut.

At så mange som en av fem har ubeskyttet sex, synes de er bekymringsfullt.

Beskytter ikke mot sykdom

– Hva med angrepiller?

– Verken angrepiller eller p-piller beskytter mot kjønnssykdommer som herpes, klamydia eller hiv. Det gjør bare kondomer. Vi ønsker at ungdommen skal kunne ta et aktivt valg. Det betyr tilgjengelighet og kunnskap. Mange har ikke snoring på hvordan kondomet skal benyttes, sier Charlott og Ingrid.

De er opptatt av at også hiv er en sykdom som kan ramme unge med flere seksualpartnere.

– Hiv forbindes med homofile og narkomane. Derfor tenker mange unge: Dette kan ikke skje meg, sier Charlott.

Humor er et viktig virkemiddel for kondompatruljen.

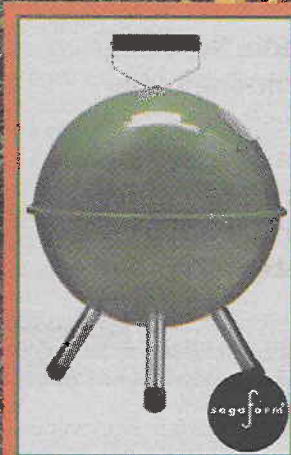
– Du får ikke akkurat kondomer til å bli kult. Men det spiller vi på, gjennom en tørr og litt teit humor. Og det er viktig at vi kan snakke i en åpen og avslappet atmosfære, sier Charlott.

Nettopp det at informasjonen kommer fra andre unge, gjør det lettere å snakke om tabubelagte emner, mener hun. Også skoler kan kontakte Aktivt Valg for å få informasjon om seksuell helse.

Og kondomer? De kan fås gratis på helsestasjonene og via Helsedirektoratets nye tjeneste gratis-kondomer.no/. Kondomene kommer i posten, i en anonym konvolutt.

AGNETHE WEISSER 951 98 686
agnethe.weisser@adresseavisen.no

SOMMERMARKED
PÅ BYHAVEN
17. JUNI - 3. JULI

TRAKTØREN:

Sagaform grill

Ordinær pris kr. 549,-

Nå 399,-

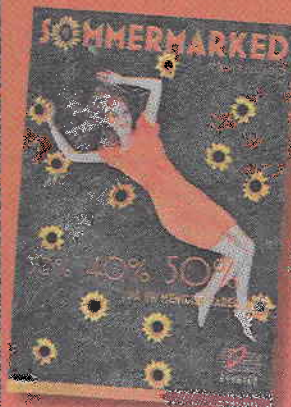
Finnes i sort, grønn og blå

CLAIRE:

SOMMERSALG
en mengde varer

-30%

FLERE GODE TILBUD
FINNER DU I SOMMER-
MARKED MAGASINET

BYHAVEN

07-10 10-18

WWW.BYHAVEN.NO

